

Dekoratīvās krāsas, materiālu imitācijas un efekti

Teksts: Ilze Pole
Foto: «Beckers»

Dekoratīvās krāsas paralēli tā saucamajām parastajām apdares krāsām aizņem arvien lielāku vietu ražotāju plānos un patērētāju pieprasījumā. Katram krāsu ražotājam ir sava dekoratīvo krāsu sērija. Tā aizņem kopējās produkcijas mazāko daļu, tomēr pamazām īpašo efektu krāsas ir kļuvušas par elitāru piedevu, kuru uztur katrs sevi cienošs ražotājs. Šajā rakstā apskatīsim divu firmu - «Sadolin» un «Beckers» - piedāvājumu.

Dekoratīvo krāsu raksturojums

Ir izstrādāti vairāki desmiti dekoratīvo efektu, starp kuriem ir marmora, akmens un koka imitācijas veidojošas krāsas, dažādi spīdumi, matēti efekti un tekstūras. Dekoratīvās krāsas mēdz būt dažādas - matētas, ar kvarca smilšu piedevu, ar antīku efektu. Novērojama efekts ir ļoti iecienīts, to patlaban plaši izmanto kafejnīcu, krogu, vīna pagrabu un citu atpūtas vietu noformēšanai. Pieprasīts ir arī tā sauktais kaļķa krāsas efekts, kurš rada iespaidu, it kā kāds būtu nevērigi krāsojis ar platu otu. Tikpat iecienīts ir metālisks efekts - dažādi spīdumi un pat perlamutra nokrāsa.

Dekoratīvās krāsas ir nodilumizturīgas un viegli kopjamas, tāpēc tās piemērotas lietošanai vannasistabā un virtuvē, kuras nākas bieži mazgāt.

Par dekoratīvo krāsu priekšrocību min to vieglo restaurējamību. Ja radušās plaisas, tās var bez lielas piepūles pielabot vai pat pārkrāsot visu sienu, ja iepriekšējais interjers ir apnīcis. Lai iegūtu dekoratīvus efektus,

nepieciešams izmantot ne tikai dekoratīvās krāsas, bet arī speciālus instrumentus - lupatas, rullīšus, špakteles, otas. Tas ir smalks apdares veids, nav lēts, tādēļ to izvēlas tie, kuri var atļauties maksāt no 10 līdz 40 latiem par kvadrātmetru, iegūstot oriģinālu un sev tīkamu interjeru. Tādas ir orientējošās izmaksas, kuras ietver samaksu par darbu un materiāliem.

Arī instrumenti, ar kuriem panāk vēlamo efektu, ir diezgan dārgi - viena ota vien maksā Ls 40, taču ar šo otu var panākt tieši tādu efektu, kāds paredzēts. Viena špakteljāpstiņa maksā aptuveni 30 latu. Profesionālie daiļkrāsotāju instrumenti ir nopērkami tikai nedaudzās vietās, plaša patēriņa piedāvājuma un amatieriem domātajā klāstā lielveikalos šo lietu nav.

Daiļkrāsošanas vēsture

Imitāciju veidošana un dekoratīvās apdares pielietošana nav tikai šā gadsimta un pēdējās desmitgades kaprīze. Latvijā šobrīd to var saukt par bumu, bet pasaulē dekoratīvā krāsošana ir attīstīta jau no ļoti seniem laikiem un nekad nav aizmirsta.

Daiļkrāsošanas prasme, kas robežojas ar mākslu un būvniecību, vienmēr bijusi iecienīta, turīgu aprindu plaši pirktā amatnieku meistarība. Demonstrējot spēju maksāt, cilvēki arvien radījuši elegantus un izsmalcinātus interjerus, kuros liela loma bijusi tieši dekoratīvajai krāsošanai. Neprofesionālim bieži vien vairums grezno muižu un piļu interjeru elementu liekas oriģināli, lai gan tie ir tikai meistarīgas imitācijas. Kādā Itālijas pilsētā, restaurējot pirms 200 gadiem celtu baznīcu, restauratoriem, kuri bija sagatavojušies marmora plākšņu noņemšanai, ar izbrīnu bija jāsecina, ka marmors nav īsts akmens, bet gan tikai krāsojums.

Ja izseko krāsošanas un dekoratīvās apdares vēsturei, jāpārliecinās, ka vispirms bija dekoratīvā apdare, kuru veica amatnieks ar savām rokām un izdomu, tikai pēc tam to iemācījās nodrukāt uz papīra un uzlīmēt uz sienas.

Tapete ir atvasinājums no dekoratīvās krāsošanas, nevis otrādi, kā to varētu domāt, raugoties no šodienas viedokļa. Tomēr ne visas dekoratīvās krāsas rada